

SỬA NGHỊ ĐỊNH VỀ ĐĂNG KÝ DOANH NGHIỆP, DOANH NGHIỆP CẦN LƯU Ý NHỮNG ĐIỂM NÀO?

NGUYỄN THỊ THANH MAI

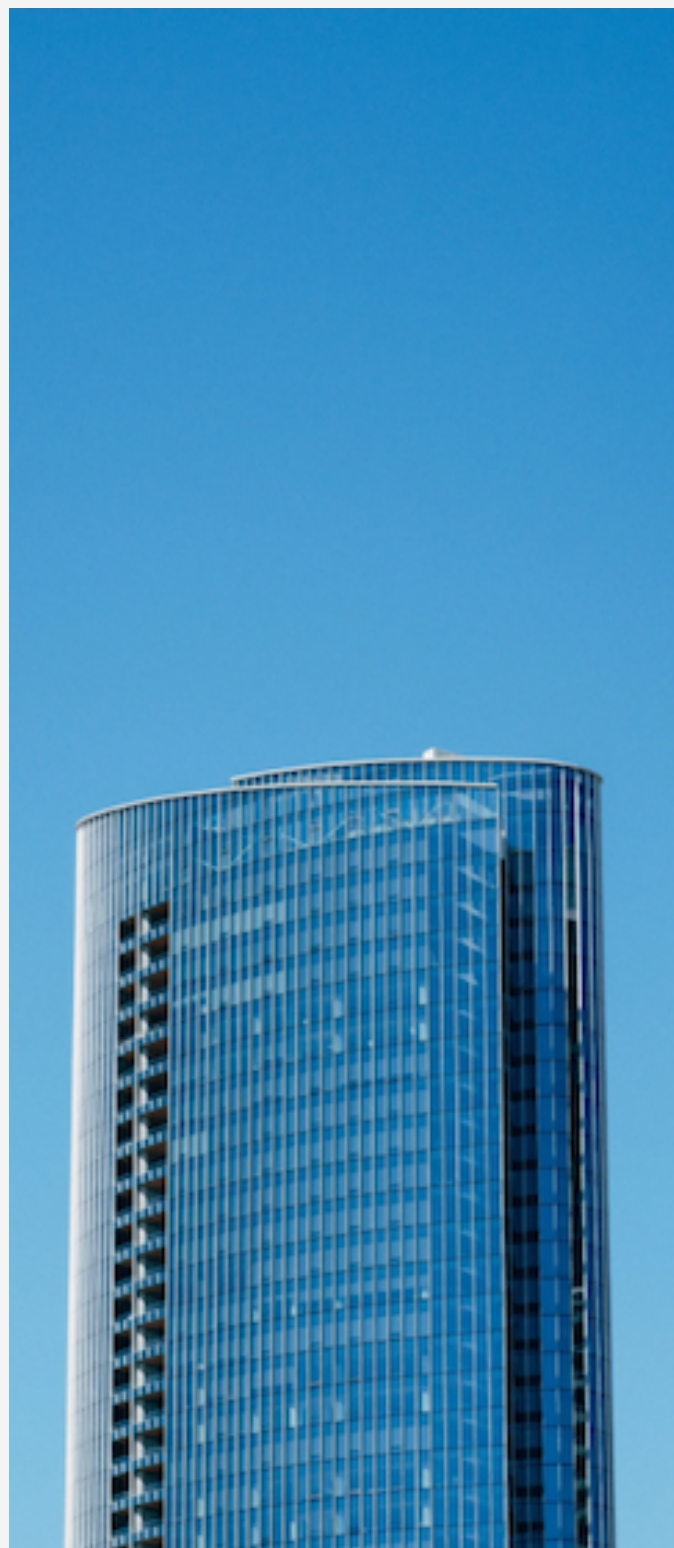
Ngày 30/6/2025, Chính phủ đã ban hành Nghị định 168/2025/NĐ-CP quy định về đăng ký doanh nghiệp (**Nghị định 168**), chính thức có hiệu lực thi hành kể từ ngày 01/7/2025 và thay thế Nghị định 01/2021/NĐ-CP (**Nghị định 01**). Dưới đây là một số phân tích cụ thể liên quan đến những nội dung nổi bật của Nghị định 168 mà các doanh nghiệp cần lưu ý:

Thứ nhất, bổ sung quy định về chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp

Xuất phát từ nhu cầu hoàn thiện khuôn khổ pháp lý, minh bạch hóa môi trường đầu tư kinh doanh, ngăn chặn, phòng ngừa tội phạm rửa tiền và đưa Việt Nam ra khỏi Danh sách giám sát tăng cường (Danh sách xám) của Lực lượng đặc nhiệm tài chính (FATF) về phòng, chống rửa tiền, tài trợ khủng bố, tài trợ phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt, khi thực hiện sửa đổi Luật Doanh nghiệp 2020, Quốc hội đã bổ sung quy định về chủ sở hữu hưởng lợi của doanh nghiệp (**CSHHL**). Trong đó, tại khoản 6 Điều 217 của Luật Doanh nghiệp 2020 (được bổ sung bởi khoản 27 Điều 1 của Luật sửa đổi Luật Doanh nghiệp), Quốc hội giao Chính phủ quy định chi tiết (i) tiêu chí xác định CSHHL; (ii) kê khai thông tin CSHHL; (iii) kê khai thông tin để xác định CSHHL và (iv) cung cấp, lưu giữ thông tin về CSHHL... Tại Nghị định 168, những nội dung này được quy định như sau:

Đối với tiêu chí xác định CSHHL, các doanh nghiệp cần đặc biệt lưu ý, CSHHL luôn là cá nhân, không là tổ chức và đáp ứng một trong các tiêu chí sau:

- Sở hữu trực tiếp từ 25% vốn điều lệ hoặc 25% tổng số cổ phần có quyền biểu quyết trở lên của doanh nghiệp;
- Sở hữu gián tiếp (thông qua tổ chức khác) từ 25% vốn điều lệ hoặc 25% tổng số cổ phần có quyền biểu quyết trở lên của doanh nghiệp;
- Có quyền chi phối việc thông qua ít nhất một trong các vấn đề sau: Bổ nhiệm, miễn nhiệm hoặc bãi nhiệm đa số hoặc tất cả thành viên hội đồng quản trị, chủ tịch hội đồng quản trị, chủ tịch hội đồng thành viên; người đại diện theo pháp luật, giám đốc hoặc tổng giám đốc của doanh nghiệp; sửa đổi, bổ sung điều lệ của doanh nghiệp; thay đổi cơ cấu tổ chức quản lý công ty; tổ chức lại, giải thể công ty.

Dưới đây là ví dụ về xác định CSHHL sở hữu gián tiếp vốn điều lệ thông qua tổ chức khác:

Thành viên cá nhân A sở hữu 70% vốn điều lệ của Công ty X. Công ty X sở hữu 60% vốn điều lệ của Công ty Y. Công ty Y sở hữu 80% vốn điều lệ của Công ty Z. Vậy tỷ lệ sở hữu gián tiếp của Thành viên A trong Công ty Y và Công ty Z là:

- Tại Công ty Y: $70\% (A \text{ sở hữu Công ty X}) \times 60\% (\text{Công ty X sở hữu Công ty Y}) = 42\%$
- Tại Công ty Z: $70\% (A \text{ sở hữu Công ty X}) \times 60\% (\text{Công ty X sở hữu Công ty Y}) \times 80\% (\text{Công ty Y sở hữu Công ty Z}) = 33,6\%$

Đối với việc kê khai thông tin CSHHL, kê khai thông tin để xác định CSHHL và cung cấp, lưu giữ thông tin về CSHHL, trên cơ sở các tiêu chí xác định CSHHL của Nghị định 168, người thành lập doanh nghiệp, doanh nghiệp chủ động kê khai và thông báo với cơ quan đăng ký kinh doanh các thông tin của CSHHL khi thực hiện thủ tục đăng ký doanh nghiệp. Ngoài ra, các doanh nghiệp là công ty cổ phần còn phải thực hiện nghĩa vụ kê khai thông tin của cổ đông là tổ chức sở hữu từ 25% tổng số cổ phần có quyền biểu quyết trở lên (nếu có). Doanh nghiệp lưu giữ danh sách CSHHL đã kê khai, thông báo với cơ quan đăng ký kinh doanh dưới hình thức văn bản giấy hoặc văn bản điện tử.

Thứ hai, quy định cụ thể về giấy tờ chứng minh hoàn tất việc chuyển nhượng, giấy tờ chứng minh việc góp vốn

Trước đây, Nghị định 01 không có quy định cụ thể về các loại giấy tờ này, dẫn đến việc áp dụng không thống nhất trên thực tế khi các doanh nghiệp thực hiện thủ tục. Theo đó, khoản 11 và khoản 12, Điều 3 Nghị định 168 đã quy định cụ thể về giấy tờ chứng minh hoàn tất việc chuyển nhượng, giấy tờ chứng minh việc góp vốn, gồm:

Đối với giấy tờ chứng minh việc hoàn tất chuyển nhượng, là một trong các giấy tờ sau: (a) Bản sao hoặc bản trích sao sổ đăng ký thành viên hoặc sổ đăng ký cổ đông; (b) Bản sao hoặc bản chính biên bản thanh lý hợp đồng chuyển nhượng; (c) Giấy xác nhận của ngân hàng về việc đã hoàn tất việc thanh toán; (d) Giấy tờ khác có giá trị chứng minh đã hoàn tất việc chuyển nhượng cổ phần, phần vốn góp theo quy định của pháp luật.

Đối với giấy tờ chứng minh việc góp vốn, là một trong các giấy tờ sau: (a) Bản sao hoặc bản trích sao sổ đăng ký thành viên hoặc sổ đăng ký cổ đông; (b) Bản sao giấy chứng nhận phần vốn góp; (c) Giấy xác nhận của ngân hàng về việc chuyển tiền vào tài khoản của doanh nghiệp; (d) Giấy tờ khác có giá trị chứng minh đã hoàn tất việc góp vốn theo quy định của pháp luật.

Thứ ba, cho phép doanh nghiệp thực hiện đồng thời nhiều thủ tục khi thực hiện đăng ký doanh nghiệp trong một bộ hồ sơ

Trước đây, Nghị định 01 chỉ cho phép rõ ràng đối với trường hợp doanh nghiệp đăng ký chuyển đổi loại hình doanh nghiệp đồng thời đăng ký thay đổi nội dung đăng ký doanh nghiệp, thông báo thay đổi nội dung đăng ký doanh nghiệp. Đối với các trường hợp còn lại, Nghị định 01 bỏ ngỏ không quy định, dẫn đến việc có 02 quan điểm trên thực tế của cơ quan đăng ký kinh doanh khi giải quyết hồ sơ, cụ thể: (i) Doanh nghiệp được thực hiện do Nghị định 01 không có quy định cấm; (ii) doanh nghiệp phải thực hiện lần lượt từng thủ tục do Nghị định 01 không có quy định cho phép thực hiện đồng thời nhiều thủ tục. Điều này gây khó khăn, vướng mắc cho cả cơ quan đăng ký kinh doanh lẫn doanh nghiệp. Vì vậy, khoản 6 Điều 4 Nghị định 168 đã quy định rõ ràng, cho phép doanh nghiệp có thể đồng thời thực hiện thủ tục đăng ký thay đổi nội dung đăng ký doanh nghiệp, thông báo thay đổi nội dung đăng ký doanh nghiệp, thông báo cập nhật, bổ sung thông tin đăng ký doanh nghiệp, hiệu đính thông tin đăng ký doanh nghiệp trong một bộ hồ sơ.

Nhìn chung, các quy định mới của Nghị định 168 được xây dựng theo hướng tiếp tục cải cách, đơn giản hóa thủ tục hành chính trong lĩnh vực đăng ký doanh nghiệp; minh bạch hóa môi trường đầu tư kinh doanh của Việt Nam; thu hút nhà đầu tư và khuyến khích phát triển kinh tế tư nhân; kế thừa những quy định của Nghị định 01 đang thực hiện ổn định, hiệu quả nhưng đồng thời cũng giải quyết những vướng mắc phát sinh trên thực tế trong quá trình thi hành Nghị định 01. Ngoài các nội dung đã được phân tích, Nghị định 168 còn có những điểm mới nổi bật khác như bỏ thành phần biên bản họp trong thành phần hồ sơ khi thực hiện một số thủ tục (i) đăng ký doanh nghiệp đối với các công ty được thành lập trên cơ sở chia, tách, hợp nhất công ty; (ii) thay đổi địa chỉ trụ sở chính, tên, người đại diện theo pháp luật,... Trong trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc có mong muốn tìm hiểu thêm và tư vấn liên quan đến các chính sách và quy định mới của Nghị định 168 cũng như các nội dung khác liên quan đến đăng ký doanh nghiệp nói chung, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẵn sàng giải đáp, cung cấp các ý kiến pháp lý liên quan tới Quý Khách hàng và bạn đọc.